



Եկեք ինձի, բոլոր յոգևած ու բեռնատրուածներ...

Մայիսի 11.28

# ԲԱՐԻ ԼՈՒՐ

Փետրվար, 2013թ.  
N 2 (42)

Հայտնի է 2009թ. հոկտեմբերից



ՓԱՌՔԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ,  
ԲԱՅՑ ԱՆՓԱՌՈՒՆԱԿ

ԳՈՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԻ՞ԱՐԴՅՈՔ...

ԱԲԳԱՐ ԹԱԳԱՎՈՐԻ  
ՆԱՄԱԿԸ ՓՐԿՉԻՆ

ՈՐՔԱ՞Ն ԺԱՄԱՆԱԿ ՈՒՆԵՍ



# ԱՄՍԱԳԻՐ

Լույս է տեսնում 2009թ. մայիսից

Փետրվար, 2013թ.  
N 2 (42)

## ԱՅՍ ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԿԱՐԴԱՅԵՔ

Իզոր Ազանով	
Փառքի իրավունքով, բայց անփառունակ.....	1
Երեք մաղերը.....	5
Գոյություն ունի՞ արդյոք.....	6
Էվելինան.....	9
Արգար թագավորի նամակը Փրկչին.....	11
Վկայություն.....	14
Վկայություն	
Իմ կյանքի երկու երկրաշարժերը.....	15
Որքա՞ն ժամանակ ունես.....	17

Միրելի՛ ընթերցողներ, խնդրում ենք ձեր դիտողությունները, առաջարկություններն ու փափաքություններն ուղարկել խմբագրություն: Մենք սիրով հաշվի կառնենք ձեր արձագանքները: Հեռ.՝ 093-532-526

«Բարի լուր» ամսագիրը տպագրվում է հոժաբակամ նվիրաբերությունների շնորհիվ: Նվիրաբերությունները կարող եք ուղարկել խմբագրություն: Հեռ.՝ 093-954-930

# Փ Ա Ռ Ք Ի Ի Ր Ա Վ ՈՒ Ն Ք Ո Վ ,

## Բ Ա Յ Յ Ա Ն Փ Ա Ռ ՈՒ Ն Ա Կ

Սիրելիներ, եկեք տեսնենք, թե ինչպե՞ս պատահեց, որ Հուդա Իսկարիովտացին, երկրի վրա այդքան մոտ լինելով Հիսուսին, հետո այդքան հեռու գտնվեց Նրանից: Ինչո՞ւ այդպես պատահեց, չէ՞ որ նա լսում էր ամենալավ վարդապետին ու քարոզչին, ներկա էր բոլոր աղոթքաժողովներին, որոնց ժամանակ կույրերի աչքերը բացվում էին, կաղերը քայլում էին: Ինչո՞ւ այս ամենը նրան չօգնեցին մտնել Աստծու Արքայություն: Ի՞նչն էր նրա հավիտենական կորստի պատճառը, եթե նա ուներ հավիտենական փառքը վայելելու հնարավորություն:

Սկզբի համար եկեք հիշենք, թե ինչպես Հուդան դարձավ Հիսուս Քրիստոսի 12 առաքյալներից մեկը: Նա առաքյալ դարձավ Հիսուս Քրիստոսի ընտրության շնորհիվ: Տեր Հիսուսն Իր բերանով ասաց տասներկու առաքյալների անունները, որոնց թվում էր նաև Հուդա Իսկարիովտացին: Պետք է նշել նաև, որ առաքյալներից ոչ մեկը երբեք

չէր կասկածում, որ նա առաքյալ է: Ինչո՞ւ: Որովհետև նրանք բոլորն էլ լսել էին, թե ինչպես Հիսուսն ասաց ոչ միայն իրենց, այլ նաև Հուդայի անունը: «Եւ իր քով կանչելով իր տասներկու աշակերտները, անունց իշխանութիւն տուաւ պիղծ ոգիներուն վրայ, որպէս զի զանոնք հանեն, և ամէն ցաւերը ու ամէն հիվանդութիւնները բժշկեն: Ու տասներկու առաքեալներուն անունները ասոնք են. առաջինը Սիմոն, Պետրոս ըստածը և անոր եղբայրը Անդրէաս, Յակոբոս Չեքեղեան և անոր եղբայրը Յովհաննէս... և Յուդա Իսկարիովտացի, որ նաև մատնեց զանիկա» (Մատթ. 10.1-4): Առաքյալ լինելու համար Հուդան ոչ մի առավելություն և արժանիք չուներ, դա միայն Հիսուսի ընտրությունն էր:

Հուդա Իսկարիովտացին մարդ էր, որին մյուսները վստահում էին, քանի որ «...զանձանակը ինքը կը պահէր, և ինչ որ ձգուէր՝ ինքը կը կրէր» (Հովհ. 12.6):

Ինչպե՞ս կարող էր զանձանակը

Փետրվարի, 2013թ., ՕN 2 (42)



հայտնվել այդպիսի անվստահելի մարդու ձեռքերում: Երբ 12 աշակերտներից պետք էր ընտրել մեկին, որին պետք է վստահվելին գումարային հարցերը և գանձանակը, ընտրությունն ընկավ Հուդա Իսկարիոփտացու վրա: Ինչո՞ւ: Կարելի է կարծել, որ նրանք Հուդայի մեջ գողության և կեղծավորության ոչ մի հակում չէին տեսնում: Նա վստահելի մարդու տպավորություն էր թողնում: Հուդան կարող էր աշակերտների շրջապատում իրեն շատ լավ դրսևորել: Նրանցից ոչ ոք նրա մասին մույնիսկ մեկ վատ միտք չի ունեցել: Երբ Հիսուսը մահից առաջ Իր աշակերտների հետ ուտում էր վերջին ընթրիքը, Հուդային ասաց. «...*Ինչ որ պիտի ընեն՝ շուտով րդ: Բայց այս բանը սեղանն ստողներէն մեկը չհասկցաւ, թէ ինչո՞ւ համար ըսաւ անոր*» (Հովհ. 13.27-28): Եթե Հիսուսի աշակերտները Հուդայի մեջ վատ հակումներ տեսնեին, նրանք հստակ կհասկանային, թե ինչի մասին էր ասում Հիսուսը: Սակայն նրանց պատեցին ոչ թե բացասական, այլ դրական մտքեր: Ահա թե Սուրբ Գիրքն ինչ էր ասում նրանց մտքերի մասին. «*Վասն զի ոմանք կը խորհէին թէ որովհետև գանձանակը Յուդա կը պահէր, Յիսուս անոր կ'ըսէր. Ծախու առ ինչ որ մեզի այս տօնին պետք է, կամ՝ որպէս զի աղքատներուն բան մը տայ*» (Հովհ. 13.29): Ուշադրություն դարձնենք, որ աշակերտների մոտ ոչ մի բացասական միտք չառաջացավ, մույնիսկ Հիսուսի՝ մատնիչ Հուդային ուղղված հստակ խոսքերից հետո:

Մատթ. 26.21-ը մույնպես ասում է,

որ Հուդան աշակերտների աչքին անթերի էր երևում, ու ոչ ոք չէր կասկածում, որ նա կարող է մատնիչ լինել: Վերջին ընթրիքի երեկոյան Հիսուսը 12 աշակերտների հետ սեղանն ստեց «*Երբ կ'ուտեին, ըսաւ. «Ճամարիտ կ'ըսեմ ձեզի, թէ ձեզմէ մէկը զիս պիտի մատնէ»:* Ինչպե՞ս վերաբերվեցին այդ խոսքին աշակերտները: Ի՞նչ է, նրանք իրենց հայացքներն ուղղեցին Հուդա Իսկարիոփտացո՞ւն: Իհարկե ոչ: «*Ու շատ տրտմեցան, և անոնցմէ ամէն մէկը սկսաւ ըսել անոր, Տե՛ր, միթէ ե՞ս եմ*» (Մատթ. 26.22): Աշակերտներից և ոչ մեկը չասաց՝ Տե՛ր, արդյո՞ք դա Հուդան է: Ընդհակառակը, ամեն մեկն ասաց՝ մի՞թե ես եմ, Տե՛ր: Այդ երեք տարիների ընթացքում, երբ նրանք միասին ծառայում էին Հիսուսի հետ, Հուդան երբեք իրեն չէր վարկաբեկել մնացած աշակերտների մոտ: Նա կարողացել էր մարդկանց աչքից թաքցնել իր մութ ու վատ կողմերը, սակայն իր իրական դեմքը չէր կարող թաքցնել Հիսուսից:

Եվս մեկ բնորոշ գիծ Հուդայի նկարագրում. «*Յիսուս այս բաները ըսելէն ետև՝ իր աշակերտներուն հետ մէկտեղ Կեդրոն հեղեղատին անդիի կողմը ելաւ, ուր պարտեզ մը կար, որուն մէջ մտաւ ինք ու իր աշակերտները: Եւ Յուդա ալ, որ զանիկա պիտի մատնէր, գիտէր այն տեղը, վասն զի Յիսուս շատ անգամ իր աշակերտներուն հետ մէկտեղ հոն ժողվուած էր*» (Հովհ. 18.1-3): Հուդան գիտեր այդու այդ հատվածը, որտեղ Հիսուսը հաճախ էր հավաքվում Իր աշակերտների հետ: Հուդան որտեղի՞ց գիտեր այդ տեղը: Նա գիտեր,

որովհետև ինքն էլ, որպես աշակերտ, հաճախ ներկա էր եղել այդտեղ: Հուդան ներկա էր եղել այն զրույցներին, որոնց ժամանակ Հիսուսն ուսուցում էր անցկացրել միայն Իր աշակերտների համար: Ժամանակակից լեզվով ասած՝ մենք չենք կարող Հուդային մերկացնել կամ դիմակազերծել նրանով, որ նա չի հաճախել նման ծառայություններին:

Նաև կարելի է նկատել, որ Հուդան կարողանում էր հոգևոր գեղեցիկ մտքեր արտահայտել: «Իսկ Մարիամ մեկ լիտր մարդոսի պատուական մեծագին իողառնելով, Յիսուսի ոտքերը օձեց ու իր մազերովը անոր ոտքերը սրբեց. և տունը իողին անուշահոտությունով լեցուեցաւ: Այն ատեն աշակերտներէն մէկը, Իսկարիովտացի Սիմոնեան Յուդա որ զանհկա պիտի մատներ, ըսաւ. Ինչո՞ւ համար այդ իողը չծախուեցաւ երեք հարիւր դահեկանի, որ աղքատներուն տրուէր» (Հովհ. 12.3-5): Միշտ չէ, որ արտահայտված հոգևոր մտքերը վկայում են մարդու հոգևորության մասին: Հուդան գեղեցիկ հոգևոր մտքեր ասաց, բայց նա իր սրտում մեղավոր դրդապատճառ ուներ. «Ձայս ըսաւ, ոչ թէ աղքատները համար իր հոգն էր. հապա որ գող էր ու զանձանակը ինք կը պահէր, և ինչ որ ձգուէր՝ ինք կը պահէր» (Հովհ. 12.6):

Այժմ եկեք ընդհանրացնենք Հուդայի կերպարը: Առաջին՝ նա ընտրված էր անձամբ Հիսուսի կողմից՝ բարձրագույն առաքելական ծառայություն կատարելու համար, և Հիսուսի ոչ մի աշակերտ այդ հարցի վերաբերյալ կասկածներ չուներ: Երկրորդ՝ նա ապ-

րում էր այնպես, որ մյուսները նրան վստահում էին, և նա երբեք կասկածելու առիթ չէր տվել: Երրորդ՝ նա օրինակելի աշակերտ էր, հաճախում էր Կեդրոն հեղեղատի մոտ գտնվող այգում տեղի ունեցող բոլոր ուսուցումներին: Չորրորդ՝ նա իր խոսքերի մեջ շատ զուսպ ու մտածված էր և գեղեցիկ ու հոգևոր մտքեր էր արտահայտում: Եթե նման մարդը մեր եկեղեցու անդամ լիներ, հավանական է, որ ծառայողները նրան օրինակ բերեին: Ուրեմն, առաջանում է հարց՝ ինչո՞ւ այդքան շատ դրական գծեր և որակումներ ունեցող Հուդա Իսկարիովտացու կյանքը ողբերգական ավարտ ունեցավ:

Մատթեոսի Ավետարանում կարդում ենք. «Այն ատեն տասուերկուքէն մէկը, որ Յուդա Իսկարիովտացի կ'ըսուէր, գնաց քահանայապետերուն ու ըսաւ. Ի՞նչ կ'ուզէք ինծի տալ, ու ես ձեզի մատնեմ զանհկա. և անոնք երեսուն սիկղ արծաթ խոստացան անոր: Եւ անկէ ետև պատեհութիւն մը կը փնտռէր, որպէս զի զանհկա մատնէ անոնց» (Մատթ. 26.14-16):

Ուշադրություն դարձնենք հետևյալ խոսքին. «Ի՞նչ կ'ուզէք ինծի տալ, ու ես ձեզի մատնեմ զանհկա»: Այս հարցում երևում է Հուդայի վերաբերմունքը Հիսուսի նկատմամբ: Աստվածաշունչը մարդուն կոչ է անում սիրել իր Արարչին. «... Թու Տէր Աստուածդ սիրես քու բոլոր սրտովդ և քու բոլոր անձովդ ու քու բոլոր միտքովդ» (Մատթ. 22.37): Հնարավոր է, որ այդքան Հուդայի ասած խոսքերի մեջ տեսնել Աստծուն սիրող սիրտ: Ո՛չ, ո՛չ և նա մեկ անգամ՝ ո՛չ:

Հուդան Հիսուսին չէր սիրում: Եվ

Փետրվարի, 2013թ., ԾՆՁ (42)

դա էր նրա կյանքի աղետի հիմնական պատճառը: Աստծուն շատ է հետաքրքրում մեր՝ Իր հանդեպ ունեցած վերաբերմունքը: Հայտնության Գրքում գրված է. «Բայց քեզի դեմ բան մը ունիմ, որ քու առաջուան սերդ ձգեցիր» (Հայտնություն 2.4): Երբ քրիստոնյայի սրտից հեռանում է Աստծու հանդեպ ունեցած առաջին սերը, նման մարդու համար ամեն բան դառնում է ծանր և հոգնեցուցիչ:

Հուդա Իսկարիոտացու ողբերգության էությունը Հիսուսի հանդեպ սիրո բացակայությունն էր: Նա չէր մտածում այն մասին, թե ինքն ինչ կարող էր տալ Հիսուսին, նա մտածում էր, թե ինչ օգուտ, եկամուտ կարող էր ստանալ, և դրա համար պատրաստ էր ամեն բանի:

Մենք մեր հոգևոր վիճակը պետք է ստուգենք ճշմարիտ չափանիշներով: Բավարար չէ միայն այն, որ դու կանչված ես անձամբ Հիսուսի կողմից և համարվում ես եկեղեցու անդամ: Բավարար չէ, որ եկեղեցու բոլոր անդամները լուրջ ծառայություններ են վստահում քեզ: Բավարար չէ բոլոր հավաքություններին հաճախելն ու գեղեցիկ և հոգևոր խոսքեր ասելը: Աստված փնտրում է ոչ թե մեր ունեցվածքը կամ մեր ժամանակը, այլ անձամբ մեզ: Նա ցանկանում է մեր սրտում գտնել խորը, անմնացորդ ու փոխադարձ սեր: Մեր նկատմամբ Աստծու ունեցած սիրո մասին կասկած լինել չի կարող. «Ասով գիտցանք Քրիստոսին սերը, որ անիկա իր կեանքը մեզի համար դրաւ» (Ա Հովհաննոս 3.16): «Սակայն Աստուած

իր սերը որ մեր վրայ ուներ՝ յայտնեց, երբ դեռ մեղաւոր էինք» (Հռովմեացիս 5.8): «Քանզի դուք գիտէք մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը, թէ ինք ձեզի համար աղքատ եղաւ՝ ան որ հարուստ էր, որպէս զի դուք անոր աղքատանալովը հարստանաք» (Բ Կորնթ. 8.9): Բայց արդյո՞ք մենք Աստծուն սիրում ենք փոխադարձ և այդքան ուժեղ, դա շատ մեծ հարց է բոլորիս համար:

Ավետարանը մեզ ասում է, որ մեր ծառայության խթանիչ ուժը պետք է լինի ոչ թե պատքը կամ պարտավորվածությունը, այլ, ամենից առաջ, սերը առ Աստված, և հետո միայն մնացածը. «Եթէ մարդոց ու հրեշտակներուն լեզուները խօսին և սեր չունենամ, ես ձայն տուող պղինձի պէս եղայ, կամ հնչող ծնծղաներու պէս: Եվ եթէ մարգարետութիւն ունենամ ու հասկնամ ամէն խորհուրդները ու ամէն գիտութիւնը, և եթէ ունենամ ամէն հաւատքը մինչև լեռները տեղափոխելու ու սեր չունենամ, ոչինչ եմ: Եվ եթէ իմ բոլոր ստացուածքս աղքատներուն կերցնեմ ու իմ մարմինս այրուելու տամ, և սեր չունենամ, օգուտ մը չեմ ունենար» (Ա Կորնթ. 13.1-3):

Թող, որ այն, ինչ պատահեց Հուդա Իսկարիոտացու հետ, երբեք և ոչ մեկի հետ չկրկնվի: Հուդան ֆիզիկապես շատ մոտ էր Հիսուսին, սակայն Աստծու Որդուց շատ հեռու էր իր սրտով: Հավիտենական Փառքի իրավունք ունենալով՝ Երկնային Փառավոր Թագավորություն կմտնենք, եթե ամբողջ սրտով սիրենք Հիսուսին:

**Իգոր Ազանով  
երեց, Բելառուս**

## Ե Ր Ե Ք Մ Ա Ղ Ե Ր Ը

**Ո**մն մեկը մոտեցավ Սոկրատեսին ու հարցրեց.

- Գիտե՞ս, թե քո մասին ինչ ասաց ընկերդ:

- Սպասի՛ր,- ընդհատեց նրան Սոկրատեսը,- նախ՝ ասելիքդ անցկացրու երեք մաղերով:

- Երեք մաղերո՞ւմ:

- Խոսելուց առաջ ասելիքդ երեք անգամ մաղիր: Նախ և առաջ՝ այն անցկացրու **ճշմարտության** մաղով: Դու վստահ ես, որ ասելիքդ ճշմարիտ է:

- Ո՛չ, պարզապես լսել եմ:

- Ծառ լավ: Ուրեմն, դու չգիտես՝ ճշմարիտ է ասելիքդ, թե՞ ոչ: Հիմա անցկացնենք այն երկրորդ՝ **բարու** մաղով: Դու ուզում ես իմ ընկերոջ մասին լա՞վ բան ասել:

- Ո՛չ, ընդհակառակը:

- Ուրեմն,- շարունակեց Սոկրատեսը,- դու պատրաստվում ես նրա մասին ինչ-որ վատ բան ասել և անգամ վստահ չես, որ ասելիքդ ճշմարիտ է: Փորձենք երրորդ մաղը: Իսկապե՞ս **անհրաժեշտ** է, որ ես լսեմ այն, ինչ ուզում ես պատմել:

- Ո՛չ, անհրաժեշտ չէ:

- Ուրեմն,- ավարտեց Սոկրատեսը,- ասելիքիդ մեջ բացակայում է բարին, օգտակարը և անհրաժեշտը: Ուրեմն էլ ինչո՞ւ արտաբերես այն:

Սիրելիներ, եկեք մենք էլ զգուշանանք մեր ասած ու ասելիք խոսքերից: Տեր Հիսուսն ասաց. «Բայց ձեզի կ'ըսեմ թէ ամեն դատարկ խօսքի համար՝ զօր մարդիկ կը խօսին, դատաստանին օրը հաշի պիտի տան» (Մատթ. 12.36): Դատաստանի օրը մեր արդարանալը կամ դատապարտվելը կախված կլինի մեր խոսքերից:

Անոր համար հաւներ եմ ես տկարություններու, նախատիքներու, տառապանքներու, հալածանքներու և նեղություններու՝ Քրիստոսի համար. վասն զի երբ կը տկարանամ, այն ատեն զօրաւոր եմ:

**Բ Կորնթացիս 12.10**

**Վ**երջերս նմջած շոտլանդացի կույր քարոզիչն ասում էր.

- Աստված իմ, ես երբեք չեմ գոհացել Քեզնից իմ մարմնի խայթոցի համար: Հազարավոր անգամների գոհացել եմ վարդերի համար, սակայն ոչ մի անգամ շնորհակալություն չեմ հայտնել փշերի համար: Ես ձգտում էի դեպի մի երկիր, ուր ինձ պարզև էր սպասում ծանր խաչի համար, սակայն չեմ մտածել, որ հեռեց խաչն է տվյալ ժամանակի փառքը: Տուր ինձ հասկանալ իմ խաչի փառքը, սովորեցրու ինձ գնահատել փշերը: Տո՛ւյց տուր ինձ, որ ես Քեզ մոտ եմ գալիս տառապանքի ճանապարհով: Օգնի՛ր հասկանալ, որ իմ արցունքներն ինձ համար ծիածան կապեցին:

Փեյզիվաթ, 2013թ., ԾՆՁ (42)

## ԳՈՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԻ՞ ԱՐԴՅՈՔ...

Համալսարանում պրոֆեսորն իր ուսանողներին հարցրեց.

- Այն ամենը, ինչ գոյություն ունի, Աստված է ստեղծել:

Մի ուսանող համարձակ պատասխանեց.

- Այո՛, Աստված է ստեղծել:

- Աստված է ստեղծել է ամեն ինչ:

- Այո՛, պարոն,- պատասխանեց ուսանողը:

Պրոֆեսորը հարցրեց.

- Եթե Աստված է ստեղծել ամեն ինչ, ուրեմն Աստված է ստեղծել չարը, քանի որ այն գոյություն ունի: Եվ, համաձայն այն սկզբունքի, որ մեզ բնութագրում են մեր կատարած գործերը, ստացվում է՝ Աստված ինքը չար է:

Ուսանողը, այդպիսի պատասխան լսելով, լռեց: Պրոֆեսորը շատ գոհ էր ինքն իրենից: Նա ուսանողների մոտ պարծեցավ, որ ինքը մեկ անգամ ևս ապացուցեց, որ Աստծու հանդեպ հավատը միֆ է:

Մեկ ուրիշ ուսանող ձեռք բարձրացրեց և ասաց.

- Կարո՞ղ եմ ձեզ հարց տալ, պրոֆեսոր:

- Իհարկե,- պատասխանեց պրոֆեսորը:

Ուսանողը վեր կացավ և հարցրեց.

- Պրոֆեսոր, ցուրտը գոյություն ունի՞:

- Դա ի՞նչ հարց է, իհարկե, գոյություն ունի: Դու երբևէ չե՞ս մրսել:

Ուսանողները ծիծաղեցին երիտասարդի հարցի վրա: Երիտասարդը շարունակեց.

- Իրականում, պարոն, ցուրտը գոյություն չունի: Ֆիզիկայի օրենքների համաձայն՝ այն, ինչ մենք ցուրտ ենք անվանում, ջերմության բացակայությունն է: Առարկան կամ մարդուն կարելի է ուսումնասիրել՝ ելնելով այն բանից, թե արդյո՞ք օժտված է էներգիայով, կամ էներգիա արձակո՞ւմ է: Բացարձակ զրոն





(-460° ըստ Ֆարենհայթի) ջերմության լրիվ բացակայությունն է: Այդ ջերմաստիճանում ողջ մատերիան դառնում է իներտ և հակազդելու անընդունակ: Յուրտը գոյություն չունի... Մենք այդ բառը ստեղծել ենք, որպեսզի բնութագրենք, թե ինչ ենք զգում ջերմության բացակայության դեպքում:

Ուսանողը շարունակեց.

- Պրոֆեսոր, խավարը գոյություն ունի°:

- Իհարկե, գոյություն ունի:

- Դուք դարձյալ սխալվում եք, պարո՛ն, խավար նույնպես գոյություն չունի: Իրականում խավարը լույսի բացակայությունն է: Մենք կարող ենք ուսումնասիրել լույսը, բայց ո՛չ խավարը: Մենք կարող ենք օգտագործել Նյուտոնի պրիզման, որպեսզի սպիտակ լույսը տարրալուծենք բազմաթիվ գույների և ուսումնասիրենք յուրաքանչյուր գույնի տարբեր ալիքների երկարությունները: Դուք չեք կարող չափել խավարը: Լույսի սովորական ճառագայթը կարող է թափանցել խավարի աշխարհը և լուսավորել այն: Դուք ինչպե՞ս կարող եք իմանալ, թե որևէ տարածություն որքանով է խավար: Դուք չափում եք, թե որքան լույս է առկա, այնպես չէ°: Խավարը մի հասկացություն է, որը մարդն օգտագործում է, որպեսզի նկարագրի, թե ինչ է կատարվում, երբ բացակայում է լույսը:

Ի վերջո, երիտասարդը հարցրեց պրոֆեսորին.

- Պրոֆեսոր, չարը գոյություն ունի°:

Այս անգամ պրոֆեսորն անվստահ պատասխանեց.

- Իհարկե, ինչպես արդեն ասացի: Մենք ականատես ենք դառնում նրան ամեն օր: Դաժանություն, բազմաթիվ հանցագործություններ, բռնություններ՝ ողջ աշխարհով մեկ: Այս օրինակները ոչ այլ ինչ են, եթե ոչ չարի դրսևորումներ:

- Չարը գոյություն չունի, պարո՛ն, կամ, համեմայն դեպս, այն գոյություն չունի Նրա համար: Չարը պարզապես ԱՍՏԾՈՒ բացակայությունն է: Այն նման է խավարին և ցրտին. բառ է, որն ստեղծվել է մարդու կողմից՝ Աստծու բացակայությունը բացատրելու համար: Աստված չի ստեղծել չարը: Չարը ո՛չ հավատ է, ո՛չ սեր, որոնք գոյություն ունեն, ինչպես լույսն ու ջերմությունը: Մարդու սրտում աստվածային սիրո բացակայությունն է չարը: Այն նման է ցրտին, որ հայտնվում է, երբ չկա ջերմություն, կամ՝ խավարին, որ տիրում է, երբ չկա լույս:

Պրոֆեսորը նստեց իր տեղը:

Այդ ուսանողն Ալբերտ Էյնշտեյնն էր:

*Քարեկեցությունը ընկերներ է ծնում, դժբախտությունը՝ փորձում նրանց:*

*Տիեշյե*

Պեգրիվաթ, 2013թ., ©N 2 (42)

Հովիվը քրիստոնյա ծեր քրոջը գանգատվում է իր կյանքի տանջանքներից ու տառապանքներից: Քույրը պատասխանում է.

- Երբ հովիվը հայտնվում է մամլիչի տակ, եկեղեցին օգտվում է քամված յուղից:

**Վասն զի Որդին մարդոյ եկաւ որպէս զի կորսուածը փնտռէ ու փրկէ:**

**Ղուկաս 19.10**

Մարդկանցով լի հավաքույթի դահլիճում մայրը փնտրում էր իր փոքրիկ աղջկան: Ամեն տեղ նրան որոնելուց հետո նա ստիպված էր դիմել քարոզչին: Վերջինս ամբիոնից դահլիճով մեկ հայտարարեց. «Ռոգմարի Միլլեր, մայրդ քեզ է փնտրում»: Ոչ ոք չարձագանքեց: Հավաքույթի ավարտին փոքրիկը գտնվեց. նա լուռ նստած էր դահլիճի վերջում: Այն հարցին, թե ինչու ձայն չի հանել, աղջնակը պատասխանեց. «Բայց չէ՞ որ ես չեի կորել: Կարծեցի, թե ուրիշին են փնտրում»:

Նույն կերպ մտածում են և մարդիկ, երբ Աստված նրանց կանչում է ապաշխարության: Նրանց թվում է, թե հրավերն ուղղված է ուրիշներին, այլ ոչ թե իրենց: Ինչ գարմանահրաշ են Աստծու հաստատուն ջանքերը՝ մեղավորին կանչելու ուղղությամբ: Ահա այդ պատճառով եկավ Տեր Հիսուս Քրիստոսը՝ փրկելու կորած հոգիներին: «**Վասն զի ամենը մեղք գործեցին, եւ Աստուծոյ փառքէն պակասած են**» (Հռոմ. 3.23):

Միայն Հիսուսի բարեխոսությամբ կարող ենք մոտենալ Աստծուն. Իր կատարած փրկության գործով Նա կամրջեց այն վիհը, որը մեղավորին բաժանում է Աստծու սուրբ ներկայությունից: Ոտքդ դի՛ր այդ կամրջին մանկան հավատով՝ խոստովանելով մեղքերդ, հավատա՛ քրիստոսին, և քեզ ևս կշնորհվի փրկություն ու հավիտենական կյանք:

# Է Վ Ե Լ Ի Ն Ա Ն

Հունվարի յոթն էր, մի գեղեցիկ ձմեռային օր: Մեծ քաղաքը տոնական տեսք ուներ:

Էվելինան շատ տխուր էր: Նա մտածում էր. «Հավանաբար, դա նրանից է, որ հայր չունեմ, իսկ մայրս տանը շատ քիչ է լինում»: Եվ նրա աչքերում փայլեցին արցունքի կաթիլները: Հանկարծ նրան թվաց, թե ինչ-որ մեկի ձեռքը հպվեց իրեն: Նա իսկույն շրջվեց ու տեսավ մի չքնաղ աղջնակի, որը շատ նուրբ, հաճելի ձայնով դիմեց իրեն.

- Ինչո՞ւ ես այդքան տխուր, չե՞ որ այսօր ուրախ օր է, Հիսուսի Ծնունդն է:

- Ես հայր չունեմ,- տխուր պատասխանեց Էվելինան:

- Ա՛խ դու, իմ որբուկ, որքա՛ն եմ ցավում քեզ համար: Բայց դու գիտե՞ս, Հիսուսը ծնվել է, որպեսզի բոլորին ուրախացնի: Նա բոլորիս Հայրն է և խոստացել է, որ ոչ մի անգամ մեզ չի լքի: Եթե ուզում ես, արի՛ միասին գնանք, և դու կհամոզվես:

Այդ աղջկա փայլուն, գեղեցիկ դեմքը դուր եկավ Էվելինային, և նա գնաց նրա հետևից: Նրանք մտան մի շինություն ու նստեցին առաջին շարքում: Երգչախումբը երգում էր, իսկ հետո քարոզիչներն սկսեցին քարոզել: Վերջում բեմ բարձրացավ եկեղեցու հովիվը և քարոզեց Դուկասի ավետարանի 2-րդ գլուխը: Նա ասաց.

- Մի՛ վախեցեք, ես ձեզ մեծ ուրախություն եմ հայտնելու: Դավթի քաղաքում Քրիստոս Աստված է ծնվել: Բարեկամս, ով ուզում ես եղիր, իմացի՛ր՝ Քրիստոսը քեզ համար է ծնվել:

Ինչո՞ւ ես դու այդքան տխուր, ինչ-

ո՞ւ ես լալիս, չե՞ որ Քրիստոսը եկել է ոչ թե դատելու քեզ, այլ փրկելու:

Քեզ կասկածների մեջ է գցում քո քար և սառը սիրտը: Ո՛չ, մի՛ վախեցիր: Նա լույս է, Նա ճշմարտության արևն է: Գնա՛ Նրա մոտ, պատմի՛ր քո վիշտը, վստահի՛ր Նրան, և երջանիկ կլինես:

Լսեցե՛ք, թե ինչ է ասում Նա. «Աղվեսները որջեր ունեն, թռչունները՝ քներ, իսկ Մարդու Որդին գլուխը դնելու տեղ չունի»: Ընդունեք Նրան ձեր տանը, և երջանիկ կլինեք:

Էվելինան մայրն էր հովվին, և նրա աչքերից արցունքներ էին հոսում: Նա չէր հասկանում, թե ինչ է կատարվում իր հետ: Նա առաջին անգամ էր քարոզ լսում: Նա իր կյանքում առաջին անգամ սկսեց բոլորի հետ աղոթել, և նրա սրտում կարծես ինչ-որ բան տակնուվրա եղավ:

Նրան նույնիսկ այդ անձանոթ քարոզիչը շատ հարազատ թվաց, և նա առանց վարանելու մոտեցավ նրան ու խնդրեց.

- Քեռի՛ ջան, մայրս Նոր տարվա կապակցությամբ ինձ համար նոր մահճակալ ու ծածկոց է գնել: Ասա՛ Հիսուսին, թող գա մեզ մոտ, չե՞ որ արդեն ցուրտ է, և դրսում չի կարող քնել: Ես մայրիկիս հետ կքնեմ, իսկ Հիսուսը թող քնի իմ մահճակալին:

Հովիվը ժպտաց, ձեռքը դրեց Էվելինայի գլխին ու ժպտալով ասաց.

- Փոքրի՛կս, ես համոզված եմ, որ



այս գիշեր Հիսուսը կայցելի ձեր տուն: Ի՞նչ է քո անունը:

Աղջիկն ասաց իր անունն ու ազգանունը: Հովիվը տխուր հոգոց հանեց, որովհետև աղջկա մայրը հայտնի կին էր, դեկավարում էր քաղաքի աթեիստական շարժումը:

Նրանք երկար զրուցեցին և աղոթեցին: Դրսում արդեն մութ էր, երբ Էվելինան տուն գնաց:

Փոքր-ինչ ուշ տուն վերադարձավ մայրը: Էվելինան վազեց նրան ընդառաջ:

- Մայրիկ, այսօր ես քեզ հետ կքնեմ, իմ նոր մահճակալը ես նվիրել եմ Հիսուսին:

Մայրը բարկությունից կարմրեց ու գոռաց:

- Ա՛խ դու, անկա՛րգ երեխա, քեզ ո՞վ է թույլ տվել գնալ այնտեղ:

Բարկության պահին մայրն ուժեղ հարվածեց աղջկա դեմքին: Արյունը դուրս ժայթքեց երեխայի քթից, և կապույտ շրջագծեստն արյան կաթիլներով պատվեց:

Մայրը շատ էր սիրում իր աղջկան: Նա շուտափույթ հանեց աղջկա զգեստը, դեմքը մաքրեց արյունից ու պառկեցրեց նոր մահճակալի մեջ:

- Քնի՛ր, այլևս այդպիսի հիմարություն չանես, ես քեզ արգելում եմ այդպիսի վայրեր գնալ:

Մայրը նույնպես քնեց: Էվելինան չէր կարողանում քնել, նա երկար ժամանակ անհանգիստ պտտվում էր անկողնում: Շուտով նա վեր կացավ, վերցրեց իր արյունոտ զգեստը, փաթաթեց ու պահեց: Հետո իր անկողնու մոտ՝ հատակին, իր համար տեղ պատրաստեց, պառկեց ու, մուշտակով ծածկվելով, հանգիստ քնեց:

Առավոտյան Էվելինան իրեն վատ զգաց: Դրանից առաջ էլ էր նա վատ

զգում, բայց այդ օրը նրա քաքնված հիվանդությունը արվեց: Մի քանի օր հետո հիվանդությունն ավելի խորացավ:

Էվելինան կանչեց մորը և ասաց:

- Այս գիշեր ես տեսա Հիսուսին: Նա ինձ կանչում էր Իր մոտ: Որքա՛ն լավ էր այնտեղ: Մայրիկ, ես մահանում եմ, ես գնում եմ Հիսուսի մոտ, բայց դու չլացես: Հիսուսը քեզ էլ է սիրում:

Մայրը հեկեկալով փարվեց աղջկան և համոզում էր, որ նա շուտով կառողջանա, ամեն ինչ լավ կլինի, և ինքը երբեք չի ապտակի նրան:

- Չէ՛, մայրիկ, ես շուտով գնալու եմ այստեղից, բայց դու մի՛ տխրիր, ես քեզ այնտեղ կսպասեմ: Ես այժմ խնդրում եմ քեզ, որ կանչես այն հովիվին, այն գեղեցիկ աղջկան ու երգչախմբին: Թող ինձ համար երգեն այն գեղեցիկ հոգևոր երգերը:

Որոշ ժամանակ անց նա մորն ասաց:

- Մայրիկ, վերցրո՛ւ այն փաթեթը, կդնես իմ դագաղի մեջ: Դա իմ արյունոտ շրջագծեստն է: Ես այն ցույց կտամ Հիսուսին և կասեմ, որ թեև փոքրիկ եմ, բայց Իր համար արյուն եմ թափել:

Դրանք նրա վերջին խոսքերն էին: Էվելինան ննջեց: Մայրը խելագարի նման ողբում էր աղջկա մահը: Թաղմանը ներկա էր ամբողջ եկեղեցին, երգչախումբը երգում էր: Հովիվը մխիթարող խոսքեր էր ասում աղջկա մորը:

Այնտեղ, գերեզմանոցում, մահացածների մեջ ծնվեց նոր մարդ՝ Էվելինայի մայրը: Ոչինչ նրան հետ չպահեց՝ ո՛չ ամոթը, ո՛չ հին ընկերները, ո՛չ էլ իր փայլուն ապագան: Դագաղի մոտ նա Հիսուսին խոստացավ, որ իր կյանքի մնացած մասը կնվիրի Նրան:

# ՀԱՏՎԱԾՆԵՐ

## ՄՈՎՍԵՍ ԽՈՐԵՆԱՅՈՒ

### « ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԻՑ »

*Ընթերցողների խնդրանքով տպագրում ենք Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմությունից» հատվածներ, որոնցում պատմվում է, թե ինչպես հայոց Արգար թագավորը հավատաց Փրկչին ու բժշկվեց:*

**ԱՐԳԱՐԻ ԿՈՂՄԻՅ ԻՐ ԻՇԽԱՆՆԵՐԻ ԱՌԱՔՈՒՄԸ  
ՍԱԲԻՆՈՍԻ ՄՈՏ, ՈՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ ՆՐԱՆՔ ՏԵՍՆՈՒՄ  
ԵՆ ՄԵՐ ՓՐԿԻՉ ՔՐԻՍՏՈՍԻՆ, ՈՐԻՅ ԱՐԳԱՐԻ  
ՔՐԻՍՏՈՆՅԱ ԴԱՌՆԱԼՈՒ ՍԿԻԶԲԸ ԵՂԱՎ**

Այս ժամանակները կայսեր հազարապետ նշանակվեց փյունիկեցիների, պաղեստինցիների, ասորիների և Միջագետքի վրա Սաբինոսը՝ Ստորգեի որդին: Արգարը իր գլխավորներից երկուսին, այսինքն Աղձնիքի բղեշխ Մար Իհաբին և Ապահունիների տոհմի նահապետ Շամշագրամին, և իր հավատարիմ Անանին ուղարկեց նրա մոտ Բեթքուրին քաղաքը, բացատրելու համար իր արևելք գնալու պատճառը և ցույց տալու Արտաշեսի և եղբայրների միջև կնքված դաշնագիրը և նրա օգնությունն ու պաշտպանությունը խնդրելու: Նրանք գալով գտան նրան Ելեթերոյալտում: Նա սիրով և պատվով ընդունեց նրանց և Արգարին պատասխանեց, որ դրա համար արևելք գնալու առիթով կայսրից չկասկածի, միայն թե հոգ տանի հարկերը լիովին վճարելու:

Նրանք այնտեղից վերադառնալիս մտան Երուսաղեմ մեր Փրկիչ Քրիստոսին տեսնելու համար, որի սքանչելագործությունների համբավը լսել էին, և իրենք էլ ակամատես դառնալով՝ պատմեցին Արգարին: Արգարը զարմանալով ստույգ հավատաց, որ նա արդարև Աստծու որդին է, նա ասաց. «Դրանք մարդու զորություններ չեն, այլ Աստծու, որովհետև մարդկանցից ոչ ոք չի կարող մեռելներ հարուցանել, այլ միայն Աստված»: Եվ որովհետև նրա մարմինն ապականված էր չարաչար ախտերով, որոնց նա տիրացել էր Պարսկաստանում յոթ տարի առաջ և մարդկանցից բժշկություն գտնելու հմար չէր եղել, ուստի Քրիստոսին աղաչական թուղթ ուղարկեց, որ գա և իր ցավերը բժշկի, հետևյալ բովանդակությամբ:

*Պեղեկատի, 2013թ., օՆ 2 (42)*



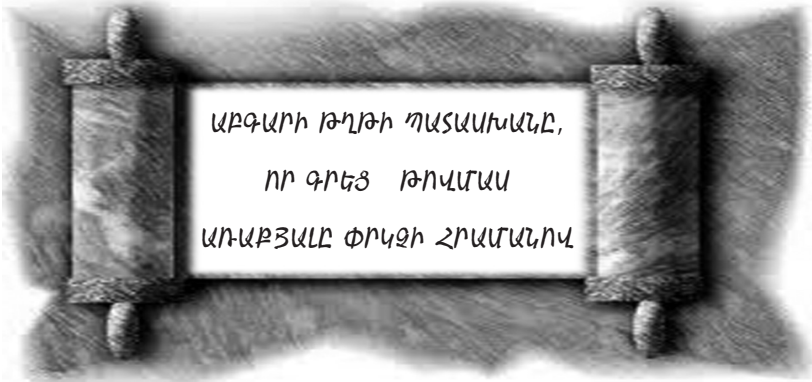


Արգար Արշամի, աշխարհի իշխան, բարերար և Փրկիչ Հիսուսիդ, որ Երուսաղեմում հայտնվեցիր, ողջույն:

Լսել եմ քո մասին և այն բժշկությունների մասին, որ կատարվում են քո ձեռքով առանց դեղերի և արմատների, որովհետև, ինչպես ասում են, դու կույրերին տեսցնում ես, կաղերին քայլեցնում, բորոտներին մաքրում, չար ոգիները և դևերը հանում և առհասարակ երկարատև հիվանդություններով չարչարվողներին բժշկում ես, դու նաև մեռածներին ես կենդանացնում: Երբ այս ամենը քո մասին լսեցի, մտքումս դրի այս երկուսից մեկը – կամ որ դու Աստված կլինես, որ երկնքից իջել ես և այս բաներն անում ես, կամ Աստծու որդի կլինես, որ այդ անում ես: Այս պատճառով քեզ գրեցի, աղաչելով որ նեղություն կրես, գաս ինձ մոտ և բժշկես իմ ունեցած հիվանդությունը: Նաև լսեցի, թե հրեաները քեզանից դժգոհում են և ուզում են քեզ չարչարել, բայց ես մի փոքր և գեղեցիկ քաղաք ունեմ, որ երկուսիս էլ բավական է:

Թուրք տանողները նրան հանդիպեցին Երուսաղեմում: Այս բանը հաստատում է և Ավետարանի խոսքը թե «Հեթանոսներից մարդիկ կային, որ եկել էին նրա մոտ»: Այս պատճառով լսողները չհամարձակվեցին ասել Հի-

սուսին, այլ ասացին Փիլիպպոսին և Անդրեասին, և նրանք ասացին Հիսուսին: Իսկ մեր Փրկիչը ինքը հանձն չառավ զնալ այն ժամանակ, երբ Արգարը նրան կանչում էր, այլ նրան արժանացրեց թղթի, որ գրված է հետևյալ ձևով:



Երանի նրան, ով ինձ հավատում է, ինձ տեսած չլինելով, որովհետև իմ մասին այսպես է գրված, թե որոնք ինձ տեսնում են, ինձ չեն հավատա, իսկ որոնք չեն տեսնում, կհավատան և կապրեն: Իսկ որ դու ինձ գրեցիր, որ գամ քեզ մոտ, ես այստեղ պետք է կատարեմ այն բոլորը, որի համար ուղարկված եմ: Երբ այս բոլորը կկատարեմ, կհամբառնամ նրա մոտ, որ ինձ ուղարկեց, և երբ համբառնամ, քեզ մոտ կուղարկեմ իմ այս աշակերտներից մեկին, որ քո ցավերը բժշկի և կյանք շնորհի քեզ և քեզ հետ եղողներին:

Այս թուղթը բերեց Արգարի սուր- կենդանագիր պատկերը, որ մինչև հանդակ Անանը և նրա հետ Փրկչի այսօր գտնվում է Եղեսիայում:

### ԹԱԴԵՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼԻ ՔԱՐՈՉՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵԴԵՍԻԱՅՈՒՄ ԵՎ ԱՐԳԱՐԻ ՀԻՆԳ ԹՂԹԵՐԻ ՊԱՏՃԵՆՆԵՐԸ

Բայց մեր Փրկչի համբառնելուց հետո Թովմաս առաքյալը, տասներկու առաքյալներից մեկը, Եղեսիա քաղաքն ուղարկեց Թադեոսին, յոթանասունից մեկին աշակերտներից, որպեսզի Արգարին բժշկի և ավետարանը քարոզի Տիրոջ խոսքի համաձայն: Նա եկավ և իջևանեց հրեա Տուբիա իշխանի տանը, որի մասին ասում են, թե

Բագրատունյաց ցեղից էր և Արշամից խոսափելով՝ հրեական կրոնը չուրացավ իր մյուս ազգականների հետ, այլ նույն կրոնին մնաց մինչև Քրիստոսին հավատալը: Եվ նրա գալու համբավը ողջ քաղաքում տարածվեց: Արգարը լսելով ասաց. «Դա այն մարդն է, որի մասին Հիսուսը գրեց», և իսկույն նրան կանչեց:

Պեդրիկա, 2013թ., ՕN 2 (42)

# Վ Կ Ա Յ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Անունս Մարիամ է, երեսուներեք տարեկան եմ: Մանկուց ունեցել եմ նյարդերի և աչքերի հետ կապված հիվանդություն (խորեա): Այս վերջին տարիներին, ամուսնությունից ու երեխաներ ունենալուց հետո, այն ավելի սրվեց: Ցավից սարսափելի տանջվում էի, տարբեր բժիշկների մոտ էի գնում: Մեկն ասում էր, որ պետք է վիրահատվեմ, մյուսն ասում էր, որ այդ հիվանդությունն ալերգիկ բնույթ ունի, չի բուժվում, միայն հնարավոր է ժամանակ առ ժամանակ բուժումներ ընդունելով բեթևացնել ցավը: Կոպերս ուռչում էին, կոպերիս տակի մազանոթները հաստացել ու շատ արտահայտիչ էին դարձել, ես չէի կարողանում նայել լույսին, աչքերս շատ արագ էի թարթում, ամաչում էի մարդկանցից:

Ես մանկուց գիտեի ու հավատում էի, որ իմ Տերն ամենակարող է, և անդադար աղոթում էի՝ սպասելով Նրա պատասխանին: Ես համոզված էի, որ Տերն անպայման կբժշկի ինձ:

Մի օր որոշեցի, որ ամեն ինչ պետք է լինի Տիրոջ Խոսքի համաձայն՝ եթե հիվանդ ես, գնա եկեղեցու երեցների մոտ, թող աղոթք անեն ու յուրով օծեն, ու կբժշկվես: Հավատքով գնացի: Ամուսնուս ու մեր սպասավոր եղբոր հետ գնացիմք մեր հովվի տուն: Եղբայրն աղոթեց և յուրով օծեց ինձ: Ուղեղովս տարբեր մտքեր էին անցնում. «Տես, աղոթքից հետո էլ ոչինչ չփոխվեց, նորից նույնն ես, ոչ մի փոփոխություն չկա: Գնա՛, հայելու մեջ նայիր ու համոզվիր, որ նույնն ես»:

Աղոթքից հետո եղբայրն ասաց. «Գնա՛, քուրիկ ջան, այս պահից քո բժշկությունն սկսվեց»: Մեծ հավատքով

ընդունեցի այդ խոսքերը: Եկանք տուն: Ցավը կամաց-կամաց թողեց, նայեցի հայելու մեջ ու տեսա, որ կոպերիս տակի մազանոթների այտուցը տարածվել էր աչքերիս շուրջը: Նորից մտքեր եկան. «Տե՛ս, աչքերիդ հիվանդությունն ավելի է սրվել»: Բայց այդ պահին հիշեցի եղբոր խոսքը, թե՛ իմ բժշկությունն արդեն սկսված է: Բանի որ ցավը կամաց-կամաց թուլանում էր, ես մոռացա ցավի մասին: Մի քանի օր հետո ամուսնուս ասացի. «Նկատե՞լ ես, որ արդեն մի քանի օր է՝ աչքերս արագ-արագ չեմ թարթում»: Նա պատասխանեց. «Ես նույնպես արդեն մի քանի օր է նկատել եմ, որ դու չես բողբոջում ցավից ու արագ չես թարթում»: Ես շտապ մոտեցա հայելուն ու տեսա, որ իմ հիվանդությունից ոչ մի հետք չի մնացել: Փառք Տիրոջը:

Փառքը միայն Աստծունն է, որ ամեն բան անում է ժամանակին և վայելուչ, ու եղածը չեղածի պես է անում: Փառք Աստծուն մաս ամեն հիվանդությունների ժամանակ, որովհետև Աստված հիվանդության մեջ մեզ սովորեցնում է համբերել և Իրեն վստահել: Մրտանց շնորհակալ եմ Տիրոջը Իր մեծ ողորմության համար: Մենք Ավետարանում միշտ կարդում ենք Հիսուսի բազում բժշկությունների մասին, ու շատերին թվում է, թե դա եղել է այն ժամանակ, երբ Հիսուսը երկրի վրա էր: Տիրոջ վրա ունեցած մեծ վստահությամբ ասում եմ, որ Հիսուս Քրիստոս նույնն է երեկ, այսօր և հավիտյան, Նրա ձեռքը չի կարճացել մեզ բժշկելու, ներելու և ամեն բարիքներ շնորհելու համար:

Էջմիածնի շրջան, գ.Ջրաբրի

# ԻՄ ԿՅԱՆՔԻ

## ԵՐԿՈՒ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԵՐԸ

....ան որ ինձի կը հաւատայ, թէս մենքի՝ պիտի ապրի:  
Հովհաննու 11.25



Երկրաշարժեր շատ են եղել ու մաս լինում են, բայց առանձնահատուկ կերպով հիշում են այս երկու ամսաթվերը՝ 2011թ. հոկտեմբերի 23 և 2012թ. օգոստոսի 8:

Առաջին երկրաշարժը տեղի ունեցավ, երբ ես դեռ չէի ապաշխարում, բայց հաճախում էի եկեղեցու հավաքույթներին: Հոկտեմբերի 23-ը կիրակի էր, ես կիրակնօրյա հավաքույթից տուն էի վերադարձել, տանը մենակ էի և իմ սենյակում նստած էի համակարգչի առաջ: Ես գիտակցում էի, որ իմ ապրած կյանքը, այդ պահի մեջ իմ փաստացի ընտրությունը ինձ ուղիղ դժոխք է տանելու:



Այդ օրերին իմ առջև դեռ դրված էր հնարավորություն՝ ընտրություն կատարելու մահվան ու կյանքի միջև: Ես կա՛մ պետք է շարունակեի իմ սովորական կյանքը, որով ապրել էի քսաներեք տարի (այս աշխարհի մեղքի կյանքը՝ իր կեղծ վայելքներով, Աստծուց հեռու, զատված ու հեռացած Նրա սիրուց ու լույսից, ու վերջն էլ՝ հավիտենական կորուստ), կա՛մ էլ պետք է ընտրեի Աստծուն, ու վերջն էլ՝ հավիտենական կյանք: Ամեն դեպքում, չէի

կարողանում վերջնական ու հաստատ ընտրություն կատարել:

Բայց մինչ այդ օրը Ատված իմ սիրտը լցրել էր ապագայի հանդեպ երկյուղով: Այդ օրվանից երկու-երեք ամիս առաջ՝ ամռանը, լավ արևայրուքից հետո, երբ որոշեցի ցնցուղի տակ կանգնել, շատ տաք ջրի շիթն էլ ավելի գրգռեց արևայրուքից այրված մաշկս: Ես կարծես կրակի մեջ լինեի, և նույնիսկ մեկ վայրկյանը շատ էր, չկարողացա դիմանալ այդ անտանելի ցավին: Արագ ետ քաշվեցի, և այդ պահից սկսած իմ սրտում խորը անհանգստություն ընկավ: Չնայած այդ ամենին՝ հավատում էի,

որ մի օր կհասցնեմ, ապաշխարելու ժամանակ դեռ կունենամ: Եվ այս անհոգությամբ քայլում էի կյանքի ուղիներում՝ առանց հասկանալու, որ վաղվա օրն իմը չէ, առանց հասկանալու, որ ինձ համար վաղվա օրը գուցե երբեք չբացվի: Հետո հիշեցի *Առակաց գրքի 27.1 խոսքը*. «*վաղուան համար մի պարծիր, վասն զի չես գիտեր թե օրը ի՞նչ պիտի ծնանի*»:

Բայց վերադառնամ այն կիրակիին. շատ հանգիստ ու անհոգ նստած էի

Փեյրովաթ, 2013թ., ԾՄ 2 (42)

համակարգչի առաջ, երբ ցնցումներ զգացի: Շրջվելով՝ տեսա, թե ինչպես էր ցնցումից բացվում պահարանի դուռը, և հենց պահարանն ինչպես էր ցնցվում: (Թուրքիայում՝ Վան քաղաքից 38 կմ հյուսիս, հոկտեմբերի 23-ին, ժամը 15:41-ին գրանցվել է 7.1 մագնիտոտրով երկրաշարժ, տեղեկացնում է ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարությունը: Երկրաշարժը Հայաստանի տարածքում զգացվել է 3-5 բալ ուժգնությամբ):

Այստեղ ժամանակը մի պահ կարծես կանգ առավ, բայց իրականում միտքս բացվեց, հասկացա, որ՝ ՎԵՐՁ. կյանքիս վերջին վայրկյաններն են: Հասկացա, որ այս ֆիզիկական գոյությունս կարող է դադարել հենց այդ պահին, մինչդեռ ես չեմ հասցրել ապաշխարել: Հիշեցի, թե ինչպես էի վառվել արևայրուքից ու հետո տաք ջրից, հասկացա, որ եթե այդ պահին մեռնեմ, ինձ սպասելու են այդ ապրումներից շատ ավելի վատ ապրումներ, այն էլ՝ հավիտյան: Սարսափահար վեր կենալով տեղիցս՝ աջ ու ձախ նայեցի՝ փորձելով ևս մեկ անգամ գնահատական տալ ստեղծված իրավիճակին: Եվ առաջինը, որ մտքովս անցավ՝ ծնկի գալ ու Աստծուց ներում աղերսել:

Բայց ես այդ օրն ու այդ վայրում չարեցի դա, այլ, մի փոքր մտածելուց հետո, տնից դուրս փախա (շենքի գրեթե ողջ ժողովուրդը նույնպես դուրս էր վազել): Չնայած դրան, Աստված, այնուամենայնիվ, իմ սրտում և իմ կյանքում արդեն կատարել էր Իր գործը, և ընդամենը ութ օր հետո Փրկիչ Հի-

սուս Քրիստոսն ինձ մկրտեց Իր Սուրբ Հոգով, իսկ իմնը ամիս անց իմ կյանքում տեղի ունեցավ նաև ջրի մկրտություն:

Այս բոլոր իրադարձություններից համարյա մեկ տարի անց կրկին տանը մենակ էի: Նստած էի հյուրասենյակում, բայց այս անգամ ոչ թե համակարգչի առաջ էի, այլ՝ Սուրբ Գրքի:

Աստվածաշունչ էի կարդում, երբ տեղի ունեցավ ցնցում՝ բավական ուժգին երկրաշարժ, թեև այս երկրաշարժն այնքան էլ ուժգին չէր, որքան վերոհիշյալը: Այս անգամ ևս ես վեր կացա տեղիցս, մի երկու քայլ արեցի, բայց այս անգամ անհանգստություն չկար, իմ ներսի խաղաղությունը չխախտվեց:

Ես վստահ էի, որ, անկախ ամեն ինչից, Աստծու ձեռքերի մեջ եմ: Այդ պահին հավատքս գորացավ, ու բարձրաձայն բացականչեցի.

- Թեև մեռնեմ, պիտի ապրեմ:

Եվ հասկացա, թե ինչ է նշանակում ունենալ կենդանի հույս՝ հույս առ Աստված: Հասկացա, թե ինչ է նշանակում փոթորիկի ժամանակ ապավինել Աստծուն: Հասկացա, որ, անկախ պարագայից, եթե իմ հույսն Աստված է, ապա իմ ներքին խաղաղությունը և հանգստությունը ոչ միայն չի պակասի, այլև կավելանա՝ հաղթանակի հետ միասին:

Փառք Աստծուն, փառք Հիսուս Քրիստոսին Իր առատ ողորմության համար հավիտյանս հավիտենից: Ամեն:

**Մերգեյ Մաստրյան**  
**ք. Երևան Ձեյթունի տարածք**





# ՈՐՔԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՈՒՆԵՍ

*Իսկ դուք զգուշացեք ձեր անձերուն. չըլլայ որ սիրտերնիդ.*

*կերուխումով ու գինովոթինով եւ աշխարհային զբաղմունքներով ծանրանայ,*

*ու յանկարծակի այն օրը ձեր վրայ Հասնի:*

**Ղուկաս 21.34**

Մի երիտասարդ մտտեցավ քարոզչին ու հարցրեց.

- Որքա՞ն ժամանակ է հարկավոր մահից առաջ ապաշխարելու համար:

Քարոզիչը պատասխանեց.

- Բավական է և մի քանի րոպե:

Երիտասարդը թեթևացած սրտով ուղղվեց դեպի դուռը՝ մտածելով, որ դեռ շատ ժամանակ ունի և կարող է ապրել իր հաճույքների համար ու հետո միայն, երբ ծերանա և հասնի կյանքի վերջին օրերին, կապաշխարի ու կդառնա Աստծուն:

- Կանգնե՛ք, - ծայն տվեց քարոզիչը, - իսկ դուք ե՞րբ եք պատրաստվում մահանալ:

- Չգիտեմ, - պատասխանեց երիտասարդը:

- Այդ դեպքում լավ կլինի, որ առանց հապաղելու պատրաստվեք, որովհետև կարող է այնպես ստացվել, որ այդ մի քանի րոպեն էլ չունենաք:

Փրկության մասին անհոգություն ու ծուլություն ցուցաբերելը մույնն է, ինչ փրկությունը մերժելը: Մեռնելու համար պարտադիր չէ գողանալ, Աստծուն հայիոյել կամ սուտ խոսել: Շատ-շատերն իրենց կյանքի դժվարին պահերին Աստծուն խոստանում են, որ կփոխեն իրենց կյանքն ու դարձի կգան, հավատացյալ կդառնան: Բայց երբ պրոբլեմը վերանում է, նրանք կրկին վերադառնում են իրենց մախկին անհոգ կարգավիճակին և Աստծուն դառնալով կրկին հետաձգում են՝ սպասելով ավելի հարմար ժամանակի:

Թանկագին բարեկամ, արդյո՞ք դու էլ չես դասվում այդ մարդկանց թվին: Եթե այո, ուրեմն մի՛ չարաշահիր Աստծու համբերությունը.

«Իսկ դուք զգուշացեք ձեր անձերուն. չըլլայ որ սիրտերնիդ կերուխումով ու գինովոթինով և աշխարհային զբաղմունքներով ծանրանայ, ու յանկարծակի այն օրը ձեր վրայ հասնի» (Ղուկաս 21.34):

Սովորաբար շատ ենք լսում. «Ես դեռ շատ երիտասարդ եմ, իսկ հավատքը, կրոնը ծեր մարդկանց համար է», կամ՝ «Ես շատ զբաղված եմ, ընդհանրապես ժամանակ չունեմ», կամ՝ «Ես շատ մեղավոր եմ և արժանի չեմ փրկության»:

Թանկագին ընկեր, երբ լսեցիր Աստծու կանչը, մի՛ դարձիր քո արդարացումների, քո թուլությունների ու մեղքերին, այլ անմիջապես դարձի՛ր Հիսուս Քրիստոսին, Փրկչին, Ով կարող է քեզ փրկել ու պահպանել:

## ԱՍՏԾՈՒ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԸ

Այժմ ես կգամ, ասում է Աստված,  
Օգնել աղքատին իր ծանր կռվում,  
Չեմ թողնի նրան հավիտյան լքված,  
Նա ինձ ապավեն կանչեց նեղ օրում:

Վա՛յ ձեզ, հզորներ, որ իր խրճիթում  
Լացացրիք խեղճին, այրում ու որբին,  
Ու վես, անպատիժ ասիք ձեր սրտում-  
Ո՞վ է վերևից նայում մեր ճամփին:

Մի՞թե կարծում եք չէր տեսնում, լսում,  
Նա, որ ստեղծեց և աչք, և ականջ,  
Մի՞թե կարծում եք ուժն էր պակասում,  
Եթե համբերեց դատելուց առաջ:

Իմ աչքերն անթարթ ձեր ճամփի վրա-  
Հսկել եմ անքուն ես ձեր գործերին,  
Էլ չեմ դանդաղիլ-գալիս եմ ահա,  
Ես, Տեր գործությանց- և հուրն իմ ձեռքին:

Ես հուր եմ ձգում ճնշվածի հոգին-  
Նրա համարձակ լեզվով ձեզ դատեմ,  
Ես ուժ եմ տալիս աղքատի բազկին,  
Նրա քիկունքին գալիս եմ ձեր դեմ:

*Հովհաննես Թումանյան*